

Pim Fortuyn graaft zich autobio

‘Gelukkig ben ik een bij tijden briljante student’

Gert J. Peelen

Onze paden moeten zich vele malen hebben gekruist. Dat kan niet anders; we hebben tenslotte dezelfde studie gevolgd aan dezelfde universiteit, in dezelfde periode en op ongeveer dezelfde leeftijd. En toch heb ik geen enkele persoonlijke herinnering aan Pim Fortuyn, die net als ik in een tumultueus tijdsgewricht – eind jaren zestig, begin jaren zeventig – aan de VU sociologie studeerde.

Als ik er van uitga dat deze leemte geen uiting is van een neiging tot verdringing mijnerzijds, noch het symptoom van een vroeg intredende vergeetachtigheid waaraan ook beginnende vijftigers als hij en ik uiteindelijk niet zullen ontkomen, dan mag deze blinde vlek beslist merkwaardig worden genoemd. Want Pim moet onuitwisbare sporen hebben nagelaten in de geschiedenis van de faculteit, in die van de universiteit én in het geheugen van de meeste van zijn medestudenten en toenmalige hoogleraren en VU-bestuurderen.

Dat dit zo is, maak ik op uit ‘Babyboomers – Autobiografie van een generatie’, uitgegeven door A.W. Bruna (f 39,95), dat eerder dit jaar van Fortuyns hand verscheen. Ik heb blijkbaar iets gemist en – *story of my life* – tijdens mijn studie onvoldoende opgelet. Reden waarom ik het in desinfecterend rood gestoken boek, dat voor alle duidelijkheid ‘Terugkijken en vooruitzien’ als tweede subtitel draagt, met gloeiende oren heb gelezen, met name – uiteraard – de passages over de periode waarin de wissels in onze afzonderlijke levens ons, zij het slechts voor even, op hetzelfde spoor brachten.

In mijn herinnering – als ik tenminste zo onbescheiden zijn mag om met die van mij te beginnen – was het begin van de studie, met z’n langdurige hoorcolleges in het stampvolle benedenzaaltje van Koningslaan 31 of een van de naargeestige vertrekken in het Provisorium aan de Boelelaan, mateloos slaapverwekkend. Die ontboezeming zegt wellicht meer over mij, die de nieuw gewonnen vrijheid vooral misbruikte voor een grondige verkenning van het hoofdstedelijke nachtleven, dan over de docenten, van wie ik sommigen later tot mijn beste vrienden mocht gaan rekenen. Want onomstotelijk staat vast dat ik voor het behalen van mijn kandidaats bijna net zo lang nodig had als Pim Fortuyn voor zijn hele studie, inclusief zijn net niet met een cum laude bekroonde doctoraalexamen.

Brille

Niet alleen dát brengt bij mij met terugwerkende kracht schuldgevoelens teweeg om trent eigen lamlendigheid; als Fortuyn zich in de drieëneenhalf jaar van zijn studie als een vakidiote studiebol had gedragen – zo een zonder enige weet van wat zich buiten de lichtkring van zijn bureaulamp allemaal voor spannends afspeelt – zou ik daar zelfs nog wel vrede mee hebben gehad. Wat bij mij de frustraties hoog doet oplaaïen is, dat Fortuyn in diezelfde periode niet alleen met zijn neus in de boeken zat, maar zich tevens liet gelden als, onder veel meer, kroegtijger, politiek activist en studentenleider. In diezelfde drieëneenhalf jaar waarin Pim doctorandus werd, voltrok zich ook nog eens de belangrijkste ommekeer in zijn leven – de ontdekking dat hij homoseksueel was – en begon zijn moeizame tocht naar het ontwikkelen van een nieuwe identiteit op grond van die conclusie. Ik geef het u allemaal te doen! Het zijn Fortuyns brille, zijn rijkdom aan in zo korte tijd opgedane ervaringen, en zijn succes bij het nemen van allerhande hindernissen, die mijn eigen herinneringen aan het